

Budapest mosolygó karakterét

ezerötszázadszor fedezi fel a külföldiek számára az idegenvezető

A szócsován keresztül tökéletes kiejtéssel szólal meg egymásután ugyanaz a hang angolul, franciául, olaszul és németül: *Ladie and gentleman!... Madames et monsieur!... Signore e signor!... Meine Damen und Herrn!...*

Ezerötszázadszor vizsgálják huszonnyolc tagú nemzetközi zsüri előtt pedagógiából, pszichológiából, történelemből, alkotmányjogból, az őszhajú idegenvezető, aki az egyetlen magyarországi fixfizes idegenvezető. Ötvennyolc éves, a hetedik éve már, hogy néha naponta kétszer is végigvezeti a külföldieket autókárszeleken a Duna gyöngyén: Budapestesten.

Kossuth-szakállal s kacskaringós magyar bajusza van az idegenvezetők nesztorának, akitől egyszer egy angol megkérdezte:

— *Mister, ön nem rokona Zsokénekfi...?*
Az angol nyilván a nagy magyar mesemondóra, Jókai Móra gondolt, amikor felfedezte kettőjük között a szembetűnő hasonlóságot. Valóban nagyon hasonlít irodalmunk büszkeségére magyar dolmányban és csizmában, amelynek sarkantyui naponta talán ezerszer is összeverődnek. Egyszerre csendül meg a hangja a sarkantyupongással s a két hang összeesendüléséből születik meg a magyar faj történelem és földrajz ismerete a külföldi számára, mese alakjában. Mert az idegenvezetők nesztora nem magyaráz, nem tanít, hanem mosolygó arccal mesél, akár csak a világhírű alteregója: Jókai.

Az "iskola" elindul

A Vörösmarty-téren közben megtelnek az autókárok. Délután fél háromkor van az indulás s a külföldiek egy percet sem késnek. Pontosan, mint az óraütés. Olyan fegyelmezetten ülnek helyükön, mintha csak az iskola-padban ülnének. Ugy is néz ki az autókár, a nemzetközi „nebulókkal”, mintha csak egy osztály lenne, amelynek az öreg tanító mesél. De csak addig hallgatnak, amíg mesét hallanak. Ha olykor tudományos magyarázatra kerül a sor, egyszerre ők lesznek a tanárok, akik nagyon is megkritizálják az előtük vizsgáló idegenvezetőt.

Őt azonban nem kell félteni. Nagyon jól tudja a leckéket. És vizsgálják. Éppen ezerötszázadszor. Szócsován keresztül. Egyszerre négy nyelven:

— Vörösmarty-tér... József nádor szobra... Erzsébet-tér... Bazilika... A Magyar Nemzeti Bank... Szabadság-tér... Rothermere lord ajándéka, a Fájdalom szobra... Irredenta szobrok: Észak, Nyugat, Kelet és Dél...

Idáig nem áll meg az autókár. Az idegenvezető mindegyik nevezetességhez fűz néhány szó „mesét”. A külföldiek, akik eddig jókedvűen, mosolyogva hallgatták dolmányos vezetőjüket, most elkomolyodnak. A szócsován keresztül érecesebb, ünnepélyesebb hang csendül meg: „Hölgyeim és uraim, ne higgyék, hogy ez a monumentum a bosszu gondolatát fejezi ki, mert ez az érzés nem található meg a magyar lélekben. Ez a mi nagy tragédiánknak, nagy fájdalomunknak a szimbóluma...”

— Jobbra — mutat az idegenvezető — az Országzászló. Látják kérem ott az árboerud tetején az esküre emelt kezét? Az a kéz, az esküre emelt kéz az árboe tetején a magyar nemzetnek és minden magyar embernek azon erős fogalmát fejezi ki, amely szerint ki-ki a maga helyén, amelyre a sors küzdeni állította, a legjobb munkát fogja végezni, bizva abban az erőben, amely minden magyarnak egységes testvériséget jelent, abban a szent szabadságban, amelyet 1222-ben keltezett alkotmányunk biztosított nekünk és abban a testvéri együttműködésben, amellyel, mint nemzet minden nemzettel harmonizálni akarunk... Árpád nemzedéke vagyunk, harcra magyarok. Ma is harcolunk, de nem fegyverrel, ellenség ellen, hanem saját türelmetlenségünk ellen, hogy képesek legyünk a nyugateurópai kultúrközösségben vállalni azt a szerepet, amelyet eddig is, ezer év óta játszottunk...

Az autókár tovább megy. Amerikában pszichológiai kurzust végzett, mi alatt az autókár a parlament elé érkezik, elmondja, hogy mi az idegenvezetés lényege, mi mindent kell szem előtt tartania egy idegenvezetőnek:

— Az idegen: gyermek. Mesélni kell nekik. Éppen ezért Budapest föltárása előttük me-

sékönyvből történik. Az idegenvezetés éppen olyan művészet, mint a festészet, szobrászat, vagy a zene. Nem elég kifogástalanul beszélni hét nyelven s tudni a magyar földraj-

A jó idegenvezető nem vezet, hanem őt vezetik

— A jó idegenvezetőnek tisztában kell lenni azzal is, hogy nemcsak különböző nemzetiségeknek magyaráz, hanem a legkülönbözőbb foglalkozásuaknak is. A külföldit sohasem szabad terhelni felesleges dolgokkal. Mindig arra kell terelni a beszédet, ami őt érdekli. Éppen ezért a jó idegenvezető nem vezeti a közönséget. A vezetőt vezeti a közönség. Például, ha egy kirakat tetszik meg közben az idegennek, a kirakaton keresztül kell elmagyaráznom mindazt, ami különbözik külföldtől, ami magyar. Sokszor egy-egy képről, ruháról, ételről, vagy italból tanulja meg a külföldi a magyar történelmet...

Az autókár megáll a parlament előtt. A szócso ismét a magasba lendül.

— Hölgyeim és uraim! Ott jobbra a magyar földművelési minisztérium... Az igazságügyi palota... A legfelsőbb magyar bíróságok... Az első felelős magyar minisztereknek és elnököknek, Kossuth Lajosnak a márványszobra...

A külföldiek csodálattal lépnek be a parlament előcsarnokába. A legmeghatottabbak az angolok. Ujból történelemóra következik. Azaz: mese a magyar történelemről és alkotmányról. A külföldiek a híres parlamenti büffé iránt érdeklődnek. Egy kép ragadja

zot és történelmet. Az idegenvezetőnek az érzelmekre kell hatni. Szimpátiakussá kell tennie önmagát az idegenvezetőnek hallgatói előtt, mert a külföldi a szerint itéli meg egy-egy nemzet lelkét és kulturáját, hogy kivel jön össze az illető nemzet fiai közül. Éppen azért az idegenvezetőnek szuggérátornak kell lenni. Az emberi elme két részből áll: nappali elméből és éjjeli elméből. A nappali elmét, amely az öt érzékkel dolgozik, le kell kötni, hogy az éjjeli én, amely az érzelmeken alapul, előtérbe léphessen. Amikor tehát „mesélek”, hallgatóimnak öntudatalattal énjére hatok. Ha azután az érzelmi világ receptív, rövid mondatokban kell előadni a pozitív dolgokat.

meg figyelmüket. Erről megtanulják, hogy honnan kapta Budapest, illetőleg Buda a nevét.

— A magyarok őse Attila volt. A kép azt ábrázolja, amikor Attila lándzsával leöli a bülényt s ezzel megmenti öccsét, Budát.

A felsőház üléstermében vagyunk. A külföldiek kíváncsian ülnek be a padokba, mind-egyik följegyzni magának, hogy kinek a helyén ült. Egy olasz leány még levelet is ír annak a felsőházi tagnak, akinek helyéről végighallgatta az idegenvezető magyarázatát. S mialatt a külföldi megjegyzi magának egy nevet, egy felsőházi tag nevét, dióhéjban megtanulja alkotmányunkat és azt, hogy mi a különbség a régi főrendiház és a felsőház között.

A parlament Dunára nyíló erkélyén gyülekezik ezután a társaság. A panorámában gyönyörködnek. A szócsován keresztül fölcsendül a kisebbségi kérdés az idegenvezető túlkörében:

— Hölgyeim és uraim, az ott a Svábhegy. A feljegyzések szerint a törökudulás után mindössze háromszáz magyar maradt élve Pestben. S ekkor a magyar király svábokat telepített le Budára. Öröklük nevezték el a Svábhegyet, amely körül élő kisebbségek kétszáz

Aranyérnél és az ezzel járó bédugulás, végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májduzzadtság, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosa az igen enyhe hatású Ferenc József vizet gyakran mindennapi használatra, reggel és este egy-egy félpohárnyi mennyiségben rendelik.

éven keresztül megőrizték, megőrizhették nemzetiségüket. Mert az önrendelkezési és szabadságjog alkotmányunknak egyik alapköve. Hölgyeim és uraim! A Svábhegy: a magyar lovagiaság élő szobra.

— Mi tetszik az idegeneknek legjobban Budapestesten? — kérdeztem az idegenvezetőt.

— A franciáknak, általában a latin népeknek, a magyar nő és az éjszakai élet. Az angoloknak a parlament és az alkotmányunk. Általában a magyarok kedvessége, vendégszeretete. Budapest fekvése, Budapest mosolygó karaktere. Minden idegen azzal a tudattal jön Budapestre, hogy a magyar végtelen romantikus lovasfajta. Mindenben az eredetét keresik és követelik.

Már a Rózsadombon vagyunk. Pár pernyi gyönyörködés a kilátásban. Utána a Sziget következik, amelyet majdnem minden külföldi Budapest 1. számú szépségének tart. Itt ismeri meg a külföldi az egyháztörténelmet.

— Csodálatos — mondják a külföldiek a Palatinus-strandra mutatva. Valósággal Long-Beach.

Uzsonna a Palatinus Hotel terraszán. Cigányzene.

Fölhasználom az alkalmat, hogy egyetmást megkérdezzek még a magyar idegenvezetőkről

F

Mindnap szava 10 szor részre

SVA resel mag „Sv talb

Á

JÖL szer állás „Szo kére

MÉI taka kön: ciák igén „Ma adól

NEI ládl ajái Dor Vay

ELA mir tal ker biz ura lád vid tőh kér

KÖ zot zoi há: Tó

ID me na he eg f2 IX ku 348

SZ sit la m vi ge C m g m w